

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **M.M.**,
oskarżonego z art. 190 § 1 k.k.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 26 lutego 2025 r.,
skargi obrońcy oskarżonego na wyrok Sądu Okręgowego w Rzeszowie
z dnia 31 października 2024 r., sygn. akt III Ka 244/24,
uchylający wyrok Sądu Rejonowego w Rzeszowie
z dnia 12 grudnia 2023 r., sygn. akt II K 697/22,
i przekazujący sprawę do ponownego rozpoznania,
na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić skargę;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania skargowego obciążyć oskarżonego.**

UZASADNIENIE

M.M. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 4 lipca 2021 roku w B., woj. [...] groził B.K. zniszczeniem mienia w postaci zabicia ptactwa domowego czym wzbudził u niej uzasadnioną obawę spełnienia tej groźby
tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k.,

2. w dniu 4 lipca 2021 roku w B., woj. [...] groził R.K. pobiciem i pozbawieniem życia czym wzbudził u niego uzasadnioną obawę spełnienia tej groźby tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 12 grudnia 2023 r., sygn. akt II K 697/22, został uniewinniony od popełnienia zarzucanych mu występów

Od tego wyroku apelację na niekorzyść oskarżonego wniósł prokurator, który – podnosząc zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę wyroku, mającego wpływ na jego treść – wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie wyrokiem z dnia 31 października 2024 r., sygn. akt III Ka 244/24, uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi *meriti* do ponownego rozpoznania.

Wyrok Sądu odwoławczego został zaskarżony skargą przez obrońcę oskarżonego, w której podniesiono zarzut rażącego naruszenia prawa procesowego, a mianowicie art. 437 § 2 k.p.k., polegającego na uchyleniu zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 12 grudnia 2023 r., sygn. akt II K 697/22, i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania, podczas gdy w realiach sprawy taka przesłanka przekazania sprawy do ponownego rozpoznania nie zachodzi ze względu na przeprowadzenie przez Sąd I instancji całości dowodów mających znaczenie dla rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy i brak powodów, dla których wymagałyby one powtórnego przeprowadzenia w sprawie, a więc naruszenie art. 437 § 2 k.p.k., przez jego niewłaściwe zastosowanie i uchylenie wyroku Sądu I instancji gdy nie było ku temu ustawowych przesłanek.

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów autor skargi wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Prokurator w odpowiedzi na skargę, wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Skarga nie jest zasadna.

Na wstępie należy przypomnieć, że zgodnie z art. 437 § 2 zd. II k.p.k., uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeśli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości. Z powiązania treści tego przepisu z art. 539a § 3 k.p.k., w którym wskazano podstawy skargi, jednoznacznie wynika, że Sąd Najwyższy, rozpoznając skargę na wyrok sądu odwoławczego, ogranicza się do badania, czy w sprawie – na etapie postępowania przed sądem pierwszej lub drugiej instancji – zachodzi tzw. bezwzględna przyczyna odwoławcza albo doszło do uchylenia wyroku mimo braku formalnych przeszkód określonych w art. 454 k.p.k. do wydania wyroku zmieniającego lub też konieczne jest przeprowadzenie w całości przewodu sądowego (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2019 r., III KS 34/18, Prok. i Pr.-wkł. 2019/7-8/27*). Sąd Najwyższy nie może więc oceniać, czy zaistniały merytoryczne podstawy do wydania określonego rodzaju orzeczenia. Nie jest bowiem władny na podstawie przepisu art. 539a § 1 k.p.k. do oceniania materiału dowodowego przedstawionego w sprawie – rozpoznanie sprawy w tym zakresie należy bowiem do sądów powszechnych. Interwencja Sądu Najwyższego w ten zakres orzekania stanowiłaby naruszenie ich kompetencji do rozpoznania sprawy. Przedmiotem kontroli w tym postępowaniu jest jedynie stwierdzenie, czy uchylając wyrok sądu pierwszej instancji z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania, sąd odwoławczy kierował się podstawami wydania orzeczenia kasatoryjnego wskazanymi w art. 539a § 3 k.p.k. oraz czy takie rozstrzygnięcie było w konkretnej sprawie konieczne (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lipca 2018 r., V KS 15/18, LEX nr 2515959; zob. też: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 grudnia 2020 r., II KS 16/20, LEX nr 3093484; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2020 r., I KS 8/20, LEX nr 3177866*). Co do zasady nie jest też rolą Sądu Najwyższego w postępowaniu prowadzonym na podstawie przepisów Rozdz. 55a Kodeksu postępowania karnego analizować pod względem merytorycznym jakość weryfikacji oceny materiału dowodowego w perspektywie szczegółowych zagadnień akcentowanych na tej płaszczyźnie przez obrońcę oskarżonego. Przeciwnie stanowisko pozostawałoby w sprzeczności z podstawami skargi, określonymi w art. 539a § 3 k.p.k. oraz *ratio legis* tej instytucji.

Lektura uzasadnienia zaskarżonego wyroku prowadzi do wniosku, że Sąd drugiej instancji dokonał weryfikacji ustaleń faktycznych przeprowadzonych przez Sąd I instancji, koncentrując się na kwestii wystąpienia u pokrzywdzonych obawy spełnienia gróźb skierowanych do nich przez M.M. Sąd *ad quem* wyraził i uzasadnił swoje stanowisko co do występowania podstaw do przyjęcia, że ww. obawy u pokrzywdzonych rzeczywiście wystąpiły, wskazując również, dlaczego odmienny pogląd Sądu I instancji, bazujący na zachowaniu R.K. i B.K. po wypowiedzeniu gróźb przez oskarżonego, uznał za błędny (zob. pkt 3 uzasadnienia wyroku Sądu *ad quem*).

Stwierdzone uchybienie Sądu *meriti* i dokonanie odmiennej oceny co do wystąpienia w sprawie skutku, stanowiącego znamię zarzucanych oskarżonemu przestępstw z art. 190 § 1 k.k. doprowadziły Sąd odwoławczy do przekonania, że w sprawie zachodzą podstawy do skazania M.M. za oba zarzucane mu występki, co wobec treści wyroku Sądu pierwszej instancji, aktualizowało na etapie postępowania apelacyjnego przesłankę określoną w art. 454 § 1 k.p.k. Skoro Sąd *ad quem* przeprowadził kontrolę odwoławczą, wykazując występujące w jego przekonaniu uchybienie Sądu I instancji w zakresie ustaleń faktycznych, przyjmując oraz uzasadniając odmienne stanowisko w tym zakresie, to taki sposób procedowania dawał Sądowi *ad quem* podstawy do stwierdzenia zaktualizowania się w niniejszej sprawie reguły *ne peius* determinującej wydanie orzeczenia kasatoryjnego przez Sąd odwoławczy, na co zresztą powołano się w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (pkt 5.3.1.-4.1. uzasadnienia wyroku), a czego zdawał się nie zauważać autor skargi, który jedynie kwestionował poczynione przez Sąd odwoławczy ustalenia faktyczne i przedstawił wywód prawny na temat art. 437 § 2 k.p.k., nie odnosząc się do wskazanego tam przepisu art. 454 § 1 k.p.k., co w świetle zaprezentowanych rozważań czyni wniesioną skargę bezzasadną, i to w oczywistym stopniu.

Z tych względów, nie stwierdzając okoliczności, o których mowa w art. 439 § 1 k.p.k., Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu, obciążając oskarżonego kosztami postępowania skargowego.

[WB]

r.g.

